

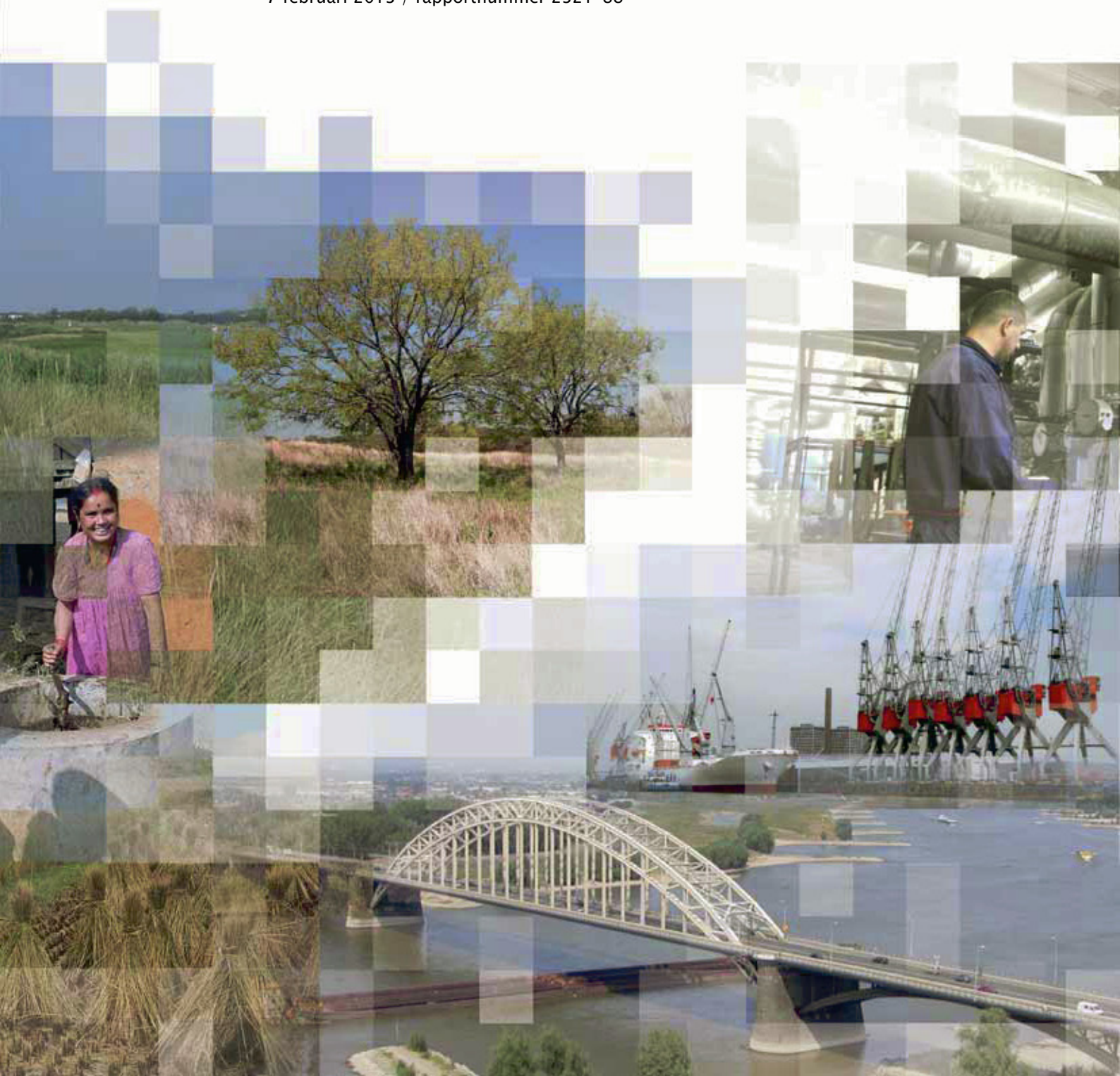

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan buitengebied Oirschot

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 februari 2013 / rapportnummer 2321-88

1. Oordeel over het milieueffectrapport (MER)

De gemeente Oirschot stelt een nieuw bestemmingsplan op voor haar buitengebied. Omdat dit plan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten en een Passende beoordeling is opgesteld, wordt voor het bestemmingsplan een plan–m.e.r.–procedure doorlopen. Bevoegd gezag voor deze procedure is de gemeenteraad van Oirschot. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna de Commissie)¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het MER is prettig leesbaar en goed gestructureerd. De informatie wordt op systematische en goed navolgbare wijze gepresenteerd. Het geheel geeft daardoor een helder inzicht in de referentiesituatie, het voornemen en de effecten daarvan. Ook worden in het MER en de Passende beoordelingen duidelijke conclusies getrokken. De Passende beoordeling laat zien dat het voornemen en de bekeken scenario's kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie en verdroging in omliggende Natura 2000–gebieden.

- Ten aanzien van verdroging door boomteelt wordt in de Passende beoordeling geconcludeerd dat aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000–gebieden niet kan worden voorkomen. In het MER ontbreekt een alternatief waarbij aantasting is uit te sluiten.
- Verder blijkt uit het MER dat het voornemen zoals dit in het bestemmingsplan is vastgelegd, leidt tot een toename van stikstofdepositie. Het MER maakt onvoldoende duidelijk dat aantasting van Natura 2000–gebieden in (de omgeving van) het plangebied als gevolg van de emissie en de depositie van stikstof kan worden uitgesloten. De Commissie is van mening dat er alternatieven denkbaar zijn met minder milieugevolgen. Mogelijke elementen van zo'n alternatief kunnen zijn: (verdere) zonering van ontwikkelingen, het beperken van de ontwikkelingen van (grondgebonden) veehouderij en/of hervestiging van veehouderij.

De Commissie is daarom van oordeel dat in het MER essentiële informatie ontbreekt om een besluit te kunnen nemen over het bestemmingsplan, waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen. De Commissie adviseert om eerst een aanvulling op het MER op te stellen voor bovenstaande twee punten en daarna een besluit te nemen over het bestemmingsplan.

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Omdat in de samenvatting de consequenties van de conclusies uit de Passende beoordeling ontbreken, adviseert de Commissie bij het bestemmingsplan een herziene samenvatting op te nemen waarin de conclusies uit de Passende beoordeling een plaats krijgen.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl. De Commissie heeft haar oordeel gebaseerd op het MER Bestemmingsplan buitengebied gemeente Oirschot, 23 november 2012

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Voornemen

Het MER beschrijft duidelijk de visie van de gemeente op de gewenste ontwikkelingen in het buitengebied en vertaalt deze in heldere doelen en uitgangspunten.² Ook wordt duidelijk beschreven welke activiteiten in welk deel van de gemeente worden bestemd. De volgende activiteiten staan beschreven:³

- intensieve veehouderij;
- grondgebonden agrarische bedrijven (akkerbouw, rundvee, tuinbouw);
- kleinschalige mestverwerking;
- glastuinbouw en teeltondersteunende voorzieningen;
- boomteelt;
- diverse vormen van recreatie (zoals kamperen en B&B).

De ontwikkeling van windturbines die in de eerdere fasen van de m.e.r. aan de orde was, maakt niet langer onderdeel uit van het voornemen en heeft vorm gekregen in een separate procedure.⁴

In het MER en de Passende beoordeling zijn de milieueffecten bepaald op basis van verschillende groeiscenario's voor de veehouderij. Zo is gerekend met een verwachte invulling van het plan (voorkeursalternatief), de maximale invulling van het plan (worst case variant) en een variant waarin de verwachte groei van de veehouderij is opgenomen en de best beschikbare staltechnieken worden toegepast (best case variant). Alle beschreven varianten gaan uit van dezelfde planologische mogelijkheden.

2.2 Passende beoordeling

In de Passende beoordeling zijn de gevolgen voor de volgende Natura 2000-gebieden op een heldere wijze inzichtelijk gemaakt:

- Kampina & Oisterwijkse Vennen;
- Kempenland-west;
- Langstraat;
- Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux;
- Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen;
- Regte Heide & Riels Laag;
- Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek.

² hoofdstuk 2 MER

³ pagina 32 e.v. MER

⁴ Informatie over de m.e.r. procedure windpark Kattenberg is te vinden onder adviesnummer 2521 op www.commissiemer.nl.

Ook zijn de Belgische Natura 2000-gebieden Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout en de Vennen, Heiden en Moerassen rond Turnhout bekeken.

Uit de beschrijving van de instandhoudingsdoelstellingen van de eerder genoemde gebieden blijken veel van de vermessings- en verzuringsgevoelige habitattypen een uitbreidings- of verbeterdoel te hebben.⁵ De achtergrondconcentratie⁶ van stikstof blijkt reeds ruim boven de kritische depositiewaarden⁷ voor stikstof te liggen. In de Natura 2000-gebieden Kempenland-West en Kampina & Oisterwijkse Vennen komen ook habitattypen voor die gevoelig zijn voor verdroging. Het bestemmingsplan maakt uitbreiding van boomteelt en glastuinbouw mogelijk die van invloed kunnen zijn op deze habitats.

In de Passende beoordeling worden de effecten van het vast te stellen plan⁸ afgezet tegen de huidige feitelijke situatie. Hieruit wordt terecht de conclusie getrokken (pagina 64 en 65 Passende beoordeling) dat aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden als gevolg van vermessing, verzuring en verdroging niet is uit te sluiten.⁹

Boomteelt ontwikkelingen

Ten aanzien van de ontwikkelingen in de boomteelt zijn geen alternatieven of varianten of mitigerende maatregelen beschreven in het MER of Passende beoordeling. De conclusie in de Passende beoordeling is: 'gezien de staat van instandhouding en de doelstelling kunnen voor verschillende habitattypen in de Natura 2000-gebieden Kempenland-West en Kampina & Oisterwijkse vennen significante negatieve effecten door de boomteelt en glastuinbouw niet worden uitgesloten' (pagina 65).

Er is in het MER geen alternatief onderzocht waarmee aantasting kan worden voorkomen. De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER duidelijk te beschouwen waar en in welke mate verdrogingeffecten zouden kunnen optreden. Daarmee kan vervolgens inzichtelijk worden gemaakt welke locaties wel en welke locaties niet geschikt zijn voor boomteelt en/of glastuinbouw, zodanig dat aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten.

De Commissie adviseert om een alternatief te onderzoeken waarbij gevolgen van boomteelt en glastuinbouw voor de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten.

⁵ Passende beoordeling, pagina 20 – 27

⁶ Passende beoordeling, tabel 12 (getallen 2011)

⁷ Passende beoordeling, tabel 10

⁸ In de Passende beoordeling wordt dit de 'worst case variant' genoemd.

⁹ Verstoringseffecten op instandhoudingsdoelen zijn niet te verwachten doordat enige toename van recreatiedruk alleen in het Natura 2000-gebied Kempenland-West mogelijk wordt gemaakt. In dat natuurgebied zijn geen verstoringsgevoelige soorten in de instandhoudingsdoelen opgenomen.

Veehouderij ontwikkelingen

De Passende beoordeling maakt inzichtelijk dat alleen voor de 'best case variant', een groei-scenario gebaseerd op verwachte ontwikkelingen en het uitrusten van alle stallen met de best beschikbare technieken, er geen sprake is van negatieve effecten van de veehouderij ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden. Echter, bij de 'best case variant' is de planologische ruimte hetzelfde als in de 'worst case variant'. Bij de berekeningen en de beoordeling van de gevolgen voor Natura 2000-gebieden had daarom moeten worden uitgegaan van deze planologische ruimte.

In het MER is verder aangegeven dat toename van stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden wordt uitgesloten door 'de toets op de Natuurbeschermingswet 1998 te borgen' (pagina 65 Passende beoordeling). De Commissie merkt op dat het opnemen van deze verwijzing alleen voldoende zekerheid geeft wanneer aannemelijk is gemaakt dat er afdoende maatregelen zijn om deze voorwaarde uit te voeren.¹⁰

De Commissie constateert dat bij geen van de varianten in het MER aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden kan worden uitgesloten. Zij is van oordeel dat binnen de doelstellingen en sturingsmogelijkheden van de gemeente alternatieven denkbaar zijn met minder gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Door bijvoorbeeld een plafond te stellen aan aantal potentiële uitbreidingen en/of beperking van uitbreidingsmogelijkheden van (grondgebonden) veehouderij, verdergaande zonering of een actieve opstelling ten aanzien van stoppende agrarische bedrijven¹¹ kan nader worden onderzocht aan welke 'knoppen' de gemeente kan draaien om te komen tot een alternatief waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken uit te sluiten is.

De Commissie adviseert om een alternatief te onderzoeken waarbij gevolgen van (intensieve) veehouderij voor de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten.

¹⁰ Volgens artikel 19j, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998, dient het bevoegd gezag bij het besluit tot vaststelling van het plan rekening te houden met de gevolgen die het plan kan hebben voor Natura 2000-gebieden. Het besluit kan pas worden genomen als aan alle voorwaarden van artikel 19g en 19h is voldaan. Dat betekent dat, wanneer aantasting van natuurlijke kenmerken niet valt uit te sluiten, de ADC-toets doorlopen dient te worden.

¹¹ In het MER is aangegeven dat er volgens CBS cijfers 242 bedrijven (pagina 60) zijn, terwijl uit het vergunningenbestand (pagina 61) blijkt dat er 288 bedrijven zijn.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders van de gemeente Oirschot

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Oirschot

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan buitengebied

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor :

- De oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens C14, D14;
- alsmede vanwege passende beoordeling.

Activiteit: herzien van het bestemmingsplan buitengebied

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant Nr. 12632 van 26 augustus 2009

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 24 augustus 2009

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 30 oktober 2009

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 29 november 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 30 november 2012 tot en met 10 januari 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 13 december 2012

toetsingsadvies uitgebracht: 7 februari 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

dhr. ir. S. Bokma

dhr. drs. S.R.J. Jansen

mw. ir. C.T. Smit (secretaris)

mw. M.A.J. van der Tas (voorzitter)

dhr. drs. ing. F. ten Thij

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen.

Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies :

- Bestemmingsplan buitengebied Fase II 2013, plantoelichting, Croonen adviseurs, 21 november 2012
- MER bestemmingsplan buitengebied gemeente Oirschot, Arcadis, 23 november
- Notitie reikwijdte en detailniveau MER bestemmingsplan buitengebied gemeente Oirschot, Arcadis, 23 juni 2011
- Notitie Reikwijdte en detailniveau plan-MER, bestemmingsplan buitengebied Oirschot, Grontmij Nederland, 10 augustus 2009

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Bestemmingsplan buitengebied Oirschot

ISBN: 978-90-421-3679-3

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

